

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний технологічний університет
Кафедра економіки промисловості

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**на тему: «Оцінка рівня і шляхи підвищення ефективності
використання економічного потенціалу підприємств
кондитерської галузі»**

на здобуття ступеню вищої освіти «магістр»

Здобувачки Панейко В.П.

2 курсу 710 групи

Керівник доц. Яблонська Н.В.

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від «12» грудня 2022 р., протокол № 7.

Завідувач кафедри економіки промисловості _____ проф. Павлов О.І.

Одеса – 2022 рік

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки, бізнесу і контролю

Кафедра економіки промисловості

Ступінь вищої освіти «магістр»

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітня програма «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри

економіки промисловості

«__» _____ 2022 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧКИ

Панейко Вікторії Павлівни

1. Тема роботи: «Оцінка рівня і шляхи підвищення ефективності використання економічного потенціалу підприємств кондитерської галузі»
Затверджена наказом від 15 вересня 2021 р. наказ № 723-03
2. Термін здачі здобувачем закінченої роботи 05 грудня 2022 р.
3. Вихідні дані до роботи: огляд ринку кондитерської галузі України, фінансова та статистична звітність підприємств за два роки, наукові праці вітчизняних та закордонних науковців відповідно до теми роботи
4. Перелік питань, які потрібно розробити: теоретичні аспекти формування та використання економічного потенціалу промислових підприємств, оцінка ефективності використання економічного потенціалу підприємств кондитерської галузі, прикладні аспекти підвищення ефективності формування та використання економічного потенціалу кондитерських підприємств
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): поняття економічного потенціалу в підходах різних авторів (табл. 1), механізм процесу оцінки економічного потенціалу підприємства (рис. 1), динаміка виробництва кондитерської продукції в Україні (рис. 2), структура ринку кондитерської продукції в 2020 році (рис. 3), основні техніко-економічні показники виробничо-господарської діяльності кондитерських підприємств (табл. 2,3), показники оцінки рівня використання економічного потенціалу кондитерських підприємств (звітний рік) (табл. 4), розрахунок узагальнюючих

показників рівня використання функціональних складових економічного потенціалу підприємств (табл. 5), результати оцінки рівня використання економічного потенціалу кондитерських підприємств методом класичної таксономії (рис. 4), вплив заходів на техніко-економічні показники діяльності підприємств (табл. 6,8), основні техніко-економічні показники ефективності діяльності підприємств до та після впровадження заходів (табл. 7,9)

6. Консультанти по роботі із зазначенням розділів роботи, що стосуються їх:

Розділ	Консультант (вчене звання, П.І. п-Б)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 31 серпня 2022 р.

Керівник _____ доц. Яблонська Н.В.

Завдання прийняв до виконання _____ Панейко В.П.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітки
Робота з літературними джерелами	01.09.22 р. – 29.09.22 р.	
Написання теоретичної частини роботи	30.09.22 р. – 16.10.22 р.	
Аналіз стану кондитерської галузі	17.10.22 р. – 02.11.22 р.	
Аналіз ефективності діяльності досліджуваних підприємств	03.11.22 р. – 19.11.22 р.	
Розробка рекомендації по підвищенню ефективності використання економічного потенціалу кондитерських підприємств	20.11.22 р. – 01.12.22 р.	
Висновки по роботі	02.12.22 р. – 05.12.22 р.	
Оформлення роботи	06.12.22 р. – 07.12.22 р.	

Здобувачка-дипломник _____ Панейко В.П.

Керівник роботи _____ доц. Яблонська Н.В.

АНОТАЦІЯ

на кваліфікаційну роботу магістра

КРМ містить 146 сторінок, 53 таблиць, 6 рисунки, список використаних джерел з 66 найменувань, 1 додаток.

Метою виконання роботи є дослідження теоретико-методологічних основ та практичних рекомендацій щодо оцінки рівня та підвищення ефективності використання економічного потенціалу підприємств кондитерської галузі.

Об'єктом аналізу, узагальнень і дослідження виступають процеси оцінки ефективності формування та використання економічного потенціалу підприємств кондитерської галузі.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні, організаційні та практичні основи оцінки ефективності формування та використання економічного потенціалу підприємств кондитерської галузі.

Завданням роботи передбачено узагальнити теоретико-методологічні основи формування економічного потенціалу підприємства; розкрити методичні підходи до оцінки ефективності використання економічного потенціалу підприємства; охарактеризувати сучасний стан кондитерської галузі України; проаналізувати результатів фінансово-господарської діяльності, розміру та рівня використання економічного потенціалу досліджуваних підприємств, узагальнити виявлені проблеми та визначити основні шляхи подальшого розвитку; розробити ряд рекомендації по підвищенню ефективності використання економічного потенціалу на досліджуваних підприємствах.

За результатами виконаної роботи сформульовані висновки та рекомендації щодо підвищення ефективності використання економічного потенціалу досліджуваних підприємств.

Одержані результати можуть бути використані на підприємствах як заходи по вдосконаленню їх роботи.

Рік виконання роботи 2022.

Рік захисту роботи 2022.

THE SUMMARY

at the Master's Work

The MW contains 146 pages, 53 tables, 6 figures, a list of sources used from 66 titles, 1 application.

The purpose of the work is to develop of theoretical and methodological foundations and practical recommendations for assessing the level and increasing the efficiency of using the economic potential of enterprises in the confectionery industry.

The object of analysis, generalizations and research is the process of evaluating the effectiveness of the formation and use of the economic potential of enterprises in the confectionery industry.

The subject of research is theoretical-methodological, organizational and practical basis for assessing the effectiveness of the formation and use of the economic potential of enterprises in the confectionery industry.

The task of the work is to generalize the theoretical and methodological foundations of the formation of the economic potential of the enterprise; to reveal methodical approaches to the evaluation of the effectiveness of the use of the economic potential of the enterprise; characterize the current state of the confectionery industry of Ukraine; to analyze the results of financial and economic activity, the size and level of use of the economic potential of the enterprises under study, to summarize the identified problems and to determine the main ways of further development; to develop a number of recommendations for increasing the efficiency of the use of economic potential at the investigated enterprises.

According to the results of the work, the conclusions and recommendations for increasing the efficiency of using the economic potential of the enterprises.

The results can be used in enterprises as measures to improve their work.

Year of work performance 2022.

Year of work protection 2022.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	11
1.1. Сутність, критерії та наукові підходи до трактування економічного потенціалу промислового підприємства	11
1.2. Підходи до визначення структури та формування економічного потенціалу підприємства	18
1.3. Управління економічним потенціалом підприємства	25
1.4. Методичні підходи до оцінки економічного потенціалу промислового підприємства	28
Висновки до розділу 1	43
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ	45
2.1. Сучасний стан та перспективи розвитку кондитерської галузі	45
2.2. Техніко-економічна характеристика підприємств кондитерської галузі	52
2.3. Аналіз формування та ефективності використання економічного потенціалу кондитерських підприємств	58
Висновки до розділу 2	108
РОЗДІЛ 3. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КОНДИТЕРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	110
3.1. Проект впровадження автоматизованої ліній виробництва зефіру на ПрАТ «Харківська бісквітна фабрика»	110

3.2. Проект розширення виробничої програми на ПрАТ «Кондитерська фабрика «Лагода» (впровадження нової продукції в сегменті «здорового харчування» («healthy food»))	117
3.3. Оцінка впливу впровадження проектів на показники ефективності діяльності підприємств	128
Висновки до розділу 3	134
ВИСНОВКИ	136
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	140
ДОДАТКИ	147

ВСТУП

В умовах глобалізації ринкових процесів, зміни уявлень щодо національного суверенітету, реформування традиційних функцій держави та окремих суб'єктів господарювання на міжнародному ринку, підприємства, які орієнтовані на довготривалий успіх і розвиток, мають адаптуватись до динамічних умов зовнішнього середовища, котре характеризується сукупністю невизначеностей, можливостей та загроз, використовувати існуючі та ініціювати нові позитивні можливості, а отже – формувати і розвивати свій потенціал. Питання забезпечення конкурентоспроможності потенціалу вітчизняних підприємств на внутрішньому і зовнішньому ринках особливо актуалізуються після підписання Україною угоди про асоціацію з ЄС та наступними процесами євроінтеграції.

Студент	Панейко В.П.			КРМ.ЕП.1.723-03.2.10			
				Текстова частина	Стад		Стор.
						8	146
Керівник	Яблонська Н.В.				ОНТУ		
Зав.каф.	Павлов О.І.						

Дана обставина обумовлює актуальність всебічного дослідження теоретичних аспектів формування економічного потенціалу та практичних засад впровадження сучасних науково обґрунтованих методів ефективного його використання, механізмів розвитку, здійснювати вимірювання процесів оптимізації, а також вдосконалення методів економічного аналізу, що дозволяють виявляти і оцінити внутрішні резерви підвищення ефективності діяльності суб'єктів.

Глибокою обробкою питань ефективності діяльності і функціонування економічного потенціалу підприємств займалися вчені та науковці: П. Осипов, А. Турило, Н. Краснокутська, О. Федонін, І. Рєпіна, О. Олексюк, Є. Лапін, І. Должанський, Ю. Сафонов, Н. Завієна, О. Березін, С. Дуда, Н. Міценко, В. Хомяков, Т. Бакум, В. Гавва та ін. Аналіз наукових праць показав, що питання підвищення ефективності діяльності харчових підприємств на основі оптимізації процесів формування та використання їх економічного потенціалу вимагають подальшого розвитку. Актуальність теми і недостатня ступінь її розробленості визначили мету і завдання дослідження.

Метою роботи є дослідження теоретико-методологічних основ оцінки та розробка практичних рекомендацій щодо оцінки рівня та підвищення ефективності використання економічного потенціалу підприємств кондитерської галузі.

Для досягнення поставленої мети дослідження необхідно вирішити такі завдання:

- узагальнити теоретико-методологічні основи формування економічного потенціалу підприємства;
- розкрити методичні підходи до оцінки ефективності використання економічного потенціалу підприємства;
- охарактеризувати сучасний стан кондитерської галузі України;
- проаналізувати результатів фінансово-господарської діяльності, розміру та рівня використання економічного потенціалу досліджуваних підприємств,

узагальнити виявлені проблеми та визначити основні шляхи подальшого розвитку;

– розробити ряд рекомендації по підвищенню ефективності використання економічного потенціалу на досліджуваних підприємствах.

Об'єктом дослідження виступають процеси оцінки ефективності формування та використання економічного потенціалу підприємств кондитерської галузі.

Предметом дослідження є теоретико-методологічній, організаційні та практичні основи оцінки ефективності формування та використання економічного потенціалу підприємств кондитерської галузі.

Методичною основою роботи є наукові роботи вчених, присвячені управлінню економічним потенціалом підприємства, нормативні акти, методичні рекомендації з формування, оцінки ефективності використання та відтворення економічного потенціалу підприємств. Дослідження виконувалось із застосуванням таких методів: аналізу, синтезу, порівняння, теоретичного узагальнення – для дослідження теоретико-методичних підходів формування, оцінки та управління економічним потенціалом; групування, системного аналізу, економіко-статистичного аналізу, системного та порівняльного аналізу – для проведення аналізу результатів фінансово-господарської діяльності та економічного потенціалу підприємств, його зміни, складу, структури; експериментального – під час оцінки ефективності впровадження заходів по підвищенню ефективності використання економічного потенціалу об'єктів дослідження.

Інформаційною базою дослідження є вітчизняні та закордонні наукові праці, періодичні видання присвячені оцінці, ефективності використання та відтворення економічного потенціалу підприємств, Закони України та інші нормативно-правові акти, дані Державної служби статистики України, фінансова та статистична звітність кондитерських підприємств.